

КЪЫРАЛ ЖУМУШЛА

Ушакны баш магъанасы – бирге туризмни айнытыу, спорт, тау-лыжа эмда солуу объектлени проектерин жарашдырыу

Къабарты-Малкарны премьер-министри Мусукланы Алий КъМР-ни Правительство-суну ююнде «Мастеронцепт» деген австриялы консалдинг эмда инжиниринг компанияны таматасы Герют Лайтнер бла тобашенди. Ушакны кезуонде туризмни, инфраструктуруны айнытыу, спорт, тау-лыжа, адамла солугъан объектлени проектерин жарашдырыу, регионда кемпинг-паркла къурау жаны бла бирге ишленуе жоллари сюзюлгенди.

толкурулган программала, Сочида Олимпиада оюнланы, Алма-Атада футболдан дуняны чемпионачыны къурау комитеттери бла этилген келишимле, Москвада «Экстрим-парк» тау-лыжа комплекслени бла Санкт-Петербургда «Охта» алыый паркны архитектура-къурулуш проектери бардыла.

Тобуешиге КъМР-де баш федерал инспектор Тимур Макоев, КъМР-ни Правительство-суну Председатели биринчи орунбасарыны къулулгъун толтургъан Мурат Керемов, КъМР-ни курофта эм туризм министри къулулгъун толтургъан Мурат Шогенчук да белгиленди.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительство-суну пресс-службасы.

жаратхана кепден-кеп била бардыла, дегенди Мусукланы Алий. Селешилени кезуонде Герют Лайтнер компания Кытайда, Японияда, Россейде,

Къзахстанда эмда башка къыраллада да компания бардыр халкъла аралы проекте била шагырей эткенди. Аланы араларында Кытайны инвестиция фондлары била бирге

ПРАВИТЕЛЬСТВО

Саулукъ сакълауни юсюнден къырал программада кеп тюрлю ауруулагда къажу магарла белгиленгенди

КъМР-ни Правительство-суну кезуило жыйылуун премьер-министр Мусукланы Алий бардыргъанды. Министрлени кабинетини къырал кадастр багъалагда кенюно юнюн белгиленди, къырал программаланы жарашдырыу, толтуруу эм аланы файдалылыклары тергуюне нызамна торлевиуле да кийригенди.

Биринчиден, РФ-ни Финанс министрствосу била къошак келишим сюзюлгенди. Финанс министрлини къулулгъун толтургъан Елена Лисуна айтханына кере, анда саз федерал бюджетне кредит алыну юсюнден барады.

«Къырал кадастр багъаланы юсюнден» федерал законга тиийшликте, республика 1 ноябрден къырал кадастр тергуюне жангы нызамна кечеди. КъМР-ни къырал программалары жарашдырыу, толтуруу эм аланы файдалылыклары тергуюне нызамна торлевиуле да къаралгъанды.

Экономиканы айнытыу министри орунбасары Хусен Тимижени айтханына кере, документ стратегиялы планы юсюнден законга тиийшликте чыгарылгъанды. Анда къырал программаланы жамаут тынгулаулада сюзюно нызам, башка жумушла да кийригенди.

КъМР-ни Правительство-суну 2018 жылда 24 августда чыгаргъан 500-р номерли буйрукъга тозетиуле да къаралгъанды. Хусен Тимижени айтханына, алай била КъМР-ни инвестиция стратегиясы жангырталды. Документ республиканы узак болгалга айнатыу стратегиясы эмда социал-экономикасыны проноз планы била келишдирилгенди.

«КъМР-де эл молк айнатыу, эл молк товарла, аш-азыкъ затла сатылган рынокны тас эттени тохташдырылгъанды. Премьер-министрни орунбасары къулулгъун толтургъан Владимир Болотков айтханына кере, анда бюджет предпритияла комму-

биринчи орунбасарыны къулулгъун толтургъан Сергей Говоров шагырей эткенди. Ол айтханына, проект 2019 жылда 3 июлда бардырылган жыйылуунда этилген протокол буйрукъга тиийшликте жарашдырылгъанды. «Алай била къырал программа 2020 жылга дери ишленге тохташдырылады. Андан сора да, торлевиуле кере кумалы малчылыкны айнатыуға 3,9 миллион сом белонеди», дегенди ол.

Ызы била уа «КъМР-де эл молк айнатыу, эл молк товарла, аш-азыкъ затла сатылган рынокны тас эттени тохташдырылгъанды. Премьер-министрни орунбасары къулулгъун толтургъан Владимир Болотков айтханына кере, анда бюджет предпритияла комму-

нал жумушла юнюн телевиуни нызамы белгиленди. Босада телевиуни электрон халда бардырыу жорукълары кийририлгенери била буйрукъ кючюн тас эткенди. Узак болжаллы къырал келишимлени бегитуюне юсюнден правительстволу бегимге да къаралгъанды. Къурулуш эл молк министрлини къулулгъун толтургъан Вячеслав Кунижени айтханына кере, документ «КъМР-де жол молкюно айнатыу битеуле мадарланы юсюнден» регион проекте белгиленген жумушланы тамамлар мурат била жарашдырылгъанды.

Борчу халда медицина страхованияны жер-жерли фондуну бюджетине да этилгенди тозетиуле. Саулукъ сакълау министрлини орунбасары Беслан Назранов белгили этгенина, торлевиуле трансферте кыйытленери била баймакы кийриледиле. Алай била фондуну 2019 жылда бюджетни къорчанча белемюне 20 миллион сом къошулады. Аны файдалары 9,193 миллиард сом болгъанды,

къорчанча уа 9,465 миллиард сомга жетгенди.

«КъМР-де саулукъ сакълау айнатыу юсюнден» къырал программа да къабыл этилгенди. Ол 2021-2025 жыллада ишлеркиди. «Документ РФ-ни Президентини 2018 жылда 7 майда къабыл этген 204 номерли указында белгиленген борчланы била жумушланы чеклеринде жарашдырылгъанды. Кеси да 6 белемден къураылгъанды, ол санда жеринде медицина-санитар болушукъу айнатыу, квант тамыр-жорук, онкология ауруулагда къажу, сабийлене багыруу айнатыу, саулукъ сакълау бирдиклени цифралы системасын къурау, саулукъ сакълау учредениланы биллими кадрла била жалчытуу программалары киредиле», дегенди Беслан Назранов.

«Жыйылууда башка соруула да сюзюлгенди. Ол санда Саулукъ сакълау министрствону Болуумна тозетиуле да кийририлгенди.

ТИКАЛАНЫ ФАТИМА.

Парламент

Республикалы бюджетни файдасы къоранчладан асламды

КъМР-ни Парламентини кезуило жыйылуунда депутатла республикалы бюджет быйлыны биринчи жарыманда къалай толтурулгъаны сюзюлгенди, кадрла била баймакы соруулагда къаралгъанды эмда уруну рыноку халын билдирген елчмени тохташдырылды. Жыйылуу спикер Татьяна Егорова бардыргъанды.

«2020 жылда КъМР-де уруну рыноку болууму ачыкълагъан елчмени тохташдырыу законун проекти эки окулудда сюзюлгенди. Уруну эм социал айнатыу министрлини къулулгъун толтургъан Асияна Алимни айтханына кере, предпритияла, энчи предпритимательге неда энчи иели молкледге ишленге тыш къыраллылага коэфффициент юнде тохташдырылды.

Бек аз керюмюлене биринди. Багъала ёсгендерин, аны била бирге уа къырлада айлыкны орта елчмени (46,2 минг сом) била республикада хакны (23,3 минг сом) араларында башхалыкъ улу болгъанына да эс бургулгъанды.

«Биринчиден, Чегем эм Ураун сора районланы 3-чю номерли участкаларыны жарашдырыу судьялы къулулгъаларына къабыл этилгенди. Джувлетта Кягванови била Хусен Тлашюковни кандидатуралары била депутатланы КъМР-ни Баш сюдоно таматасыны къулулгъун толтургъан Мухамед Ташуев шагырей этгенди.

«2020 жылда КъМР-де уруну рыноку болууму ачыкълагъан елчмени тохташдырыу законун проекти эки окулудда сюзюлгенди. Уруну эм социал айнатыу министрлини къулулгъун толтургъан Асияна Алимни айтханына кере, предпритияла, энчи предпритимательге неда энчи иели молкледге ишленге тыш къыраллылага коэфффициент юнде тохташдырылды.

Кенешде КъМР-ни Парламентини комитетлери юслеринде Болум эмда кюз арты сессияны планы къабыл керюлгенди. РФ-ни Президентини Федерал Жыйылууга Посланысында белгиленген жумушланы КъМР-ни Парламентини къалай тамамлауны эселлери да белгили этилгенди.

«Арсен Каноков РФ-ни Федерация Советинде республиканы толтуруу власть органларыны келечисине тиийшли керюлгени била баймакы аны депутат полномочиялары болжалдан алгъа тохташдырылды.

«2020 жылда КъМР-де уруну рыноку болууму ачыкълагъан елчмени тохташдырыу законун проекти эки окулудда сюзюлгенди. Уруну эм социал айнатыу министрлини къулулгъун толтургъан Асияна Алимни айтханына кере, предпритияла, энчи предпритимательге неда энчи иели молкледге ишленге тыш къыраллылага коэфффициент юнде тохташдырылды.

Жыйылууда башка законланы проектери сюзюлгю, къабыл керюлгенди. Анга РФ-ни Федерация Советинде КъМР-ни Парламентини келечисине Ушбашланы Мухарбий, баш федерал инспектор Тимур Макоев, республиканы прокурору Николай Хабаров, Конституциалы судно башчысы Геляхланы Абдуллах, Адамны эркиниклери жаны била уполномоченчы Зумахъулланы Борис эм башлаа къатышханды.

«Ол а республикада ишлекчи саз алып, кеси ишлекчи саз алып уруну эркиниклери сакълар мурат била этилгенди», дегенди докладчы. Депутатла республи-

«Ол а республикада ишлекчи саз алып, кеси ишлекчи саз алып уруну эркиниклери сакълар мурат била этилгенди», дегенди докладчы. Депутатла республи-

«Ол а республикада ишлекчи саз алып, кеси ишлекчи саз алып уруну эркиниклери сакълар мурат била этилгенди», дегенди докладчы. Депутатла республи-

«Ол а республикада ишлекчи саз алып, кеси ишлекчи саз алып уруну эркиниклери сакълар мурат била этилгенди», дегенди докладчы. Депутатла республи-

«Ол а республикада ишлекчи саз алып, кеси ишлекчи саз алып уруну эркиниклери сакълар мурат била этилгенди», дегенди докладчы. Депутатла республи-

«Ол а республикада ишлекчи саз алып, кеси ишлекчи саз алып уруну эркиниклери сакълар мурат била этилгенди», дегенди докладчы. Депутатла республи-

«Ол а республикада ишлекчи саз алып, кеси ишлекчи саз алып уруну эркиниклери сакълар мурат била этилгенди», дегенди докладчы. Депутатла республи-

«Ол а республикада ишлекчи саз алып, кеси ишлекчи саз алып уруну эркиниклери сакълар мурат била этилгенди», дегенди докладчы. Депутатла республи-

«Ол а республикада ишлекчи саз алып, кеси ишлекчи саз алып уруну эркиниклери сакълар мурат била этилгенди», дегенди докладчы. Депутатла республи-

СЕБЕПЛИК

Миллет музейни ремонтунан – 43 миллион сомдан аслам

Быйыл РФ-ни Правительство-суну резерв фондундан Къабарты-Малкарны Миллет музейни ремонтунан бошарга 43,8 миллион сом бөллюкю.

Болушукъу хайыры била Музейде экспозицияны жангыртырга эм тарых-маданият хазаны сакълауға да тиийшли болум къурауға онг табыллыкды.

Болушукъу хайыры била Музейде экспозицияны жангыртырга эм тарых-маданият хазаны сакълауға да тиийшли болум къурауға онг табыллыкды.

КЕРМЮЧ

Бизни алимлерибизде – алтын

Кеп болмай Москвада «Алтын кюз арты» агропромышленн кермюнде Къабарты-Малкарны Эл молк институту акъ эм къара будайны бирге къошулгъан «Берекет» деген сорту юнюн алтын майдал била сауғалангъанды, деп билдирди РАН-ны КъМР-де Илму арасыны медиационери пресс-службасындан.

Мирзеулук битими бу торлюсюно энчиликлери юсюнден айтханда, ол бек этре жетеди, бир гектардан жүз центнер бередиле, малтасы къайгырмайды эм суукъладан да къоркъмайдиле. Кербюсюнде ол мал ашха деп ёсдюроледи, алай андан пелье, ётмек биширрге эм спирт этрге да жарайды.

Быйыл «Берекет» Россейини селекциала жаны била жетишлери реестрине киргенди. Аны авторлары къылкылыланы урлукъларыны игилendirуу жаны била лабораторияны таматасы, эл молк илмуланы доктору, Малкъондуланы Хамит била эл молк илмуланы кандидатлары эм тамата илму къулдукчула Малкъондуланы Аминат била Шамурзаев Рустамдыла.

Къурулуш

Журтланы санына дайым къошулады

Былтыр бу заман била тенгешдиргенде, ишленген жашуу журтланы саны иги да ёсенди, деп билдирилди Кавказстанты пресс-службасындан.

Биогонлюкде жашуу журтланы 17 проценти кеп фатарлыдыла. Быйыл аланы елчмени 51,9 минг квадрат метрге жеткенди. Ол а былтырны тогуз айны эселеринден 60,9 проценти асламды.

Жангы жылдан берн Къабарты-Малкарны предпритиялары била организациалары 294,6 минг квадрат метр чаклы бири тутхан 2219 жангы фатар ишленгенди. Ол а былтырдан 24,0 минг квадрат метрге, неда 8,8 проценти кепю.

Энчи иеллиле да быйыл 242 минг квадрат метрден асламны тутхан 1623 юй ишленгенди. Ол да былтыр била тенгешдиргенде 1,8 проценти кепю. Бусагъатта республикада жашуу журтланы 82 проценти ан артыны энчи къурулуш организацияла бардырыла.

МАГОМЕТЛАНЫ Сулейман.

Жазылыу – 2020

«ЗАМАН» била бирге болуғуз!

Багъалы оқуучуларыбыз! «Заман» газетге 2020 жылны биринчи жарымына жазылуу андан арты бардырылады. Сиз ана тилибизде чыкъгъан газетни алырсыз, оқурусуз, ол хар биризини да эсли кенгешчиюз, оғурулу сёз негериз болуп туруп деп бек ышанабыз.

Бизни индексбиз – 51332

Окуула

Закийни обасына эюлле салгандыла, арбазында уа назмуларын эшитдиргендиле

Закий Кязимни чыгармачылыгын билгенле, аны назмуларын сойгенле озган байрым кюн эртегинде сагат сегизде Доликче Малквар халкыны кеңгичонлюкте азап чеккен адамларны мемориалыны алында кезулю кере жыйылгандыла. Аланы араларында РФ-ни Кырал Думасыны депутаты **Техиланы Заур**, КМР-ни Парламентинде Жамаят советини башчысы **Бечелланы Илияс**, КМР-де Адамны эркинликте жаны бла уполномоченный **Зу-**

гандыла, байракчыкыла да куешгендиле. Алайдан барысы да Шыкыга тебиргендиле. Жолда бара, ала Бабугенде акылманнаны жагырталган эсертмезини кышында тохтап, анга голле салгандыла. Аны тегереги айбаландырылганына ыразы болуп, андан ары атлангандыла. Кюз арты болганлыкыга, кюн жай иссидеча кыздырады. Женгил эмда улпурак машинала Шыкыны тобюнде талада тохтайдыла. Алайдан

бла да дин ахлуусу болганды. Биопонлюкте Меккияга самолёт бла учан окуяна тын тойлодо, ол а аксыкк аягы бла юч кере жуау барганды жак кылыгыра. Жашуа дин, билим жаны бла да ол бизге куллодо. Мен ол тууган, жашаган, айланган жерде анга дууа этиую дурус кереме", - деп, дууа тутдурганды. "Черек району администрациясыны башчысы **Мурзаланы Борис** келгенге ыразылганын айтканды. "Кизимни демангилгили аны аты оралмага, библиотекалага, маданият юйлеге, мектепке аталгынында да керюнон турарды. Аны чыгармалары келир телюлеге да стоп китала болууларына ишексизме", дегенди. **Зумасурланы Борис** а Шыкыга кыбарты элден да келле келгендерине анга хачыуун керюнгенин айтканды. Кязимни

понлюкте зопсиченле да аны кесини адамына санайдыла, аны бла сиден кем этемленейдиле. Ол тууган жерини кертти жашы эди", - деп, келтирген саугаларын, писмону да бергенди. Черек району алгыннын башчысы **Томенланы Мурadin** поэти ююн тап халга келтириуге, анга барган жолну ишлеуге да улпу кыйын салганнадан

макгулланы **Борис**. Парламентини алгыннын председатели **Чечелланы Ануар**. Парламентде "Жашилле" партияны фракциясыны таматасы **Сафарби Шагошев**, генерал-лейтенант **Аттоланы Борис**, КМР-ни уруну эм социал кыдуулу министр **Асанланы Алим**, башка министрволены бла ведомстволаны келечилери бар эдиле. Акылманны эсгертеги, аны алында баш уругага жамаят организацияланы келечилери, поэте, прозаикле, дин ахлула, студентле устазла, школчула да кел санда келгендиле. Жыйылган халк бек алга малквар адабиятын мурдорун салган Кязимни кыбарына голле салгандыла. Республиканы Муслиманларны дин управленийыны таматасын орунбасары **Мисирланы Хазыр** жакы уа дууа тутдурганды. Мечиланы Казим аты фондчу кыуамунда кирген жаш адамла майдада жыйылганына хар бирини да кекоркерине поэти сураты бла белгиле так-

ере уа бирле жалу, бирле эчки машинада баргандыла. Кязим хажини ююно арбазында, горбечисинде да биз жетереге адам кел жыйылгы эди. Тегерекеде поэти, фондчу сураты бла байракыла жетде чайкылгандыла. Эшишгерде эртеги мектепни алында майдада жалмаа кууралып, тишкырула аш хазырыл, столланы жарашды тура эдиле. Казаннада уа – эт бише. Хар зат да монг, берекетли. Бизге айтханларына, поэте, прозаикле, дин ахлула, студентле устазла, школчула да кел санда келгендиле. Жыйылган халк бек алга малквар адабиятын мурдорун салган Кязимни кыбарына голле салгандыла. Республиканы Муслиманларны дин управленийыны таматасын орунбасары **Мисирланы Хазыр** жакы уа дууа тутдурганды. Мечиланы Казим аты фондчу кыуамунда кирген жаш адамла майдада жыйылганына хар бирини да кекоркерине поэти сураты бла белгиле так-

фахмуллуугу, закийлиги узаклага белгиле болганын чертгенди. Ол милленин, тауларын, журтун кылай бек сойгенин айтып, аны назмуун окууганды. **Геккиланы Заур** а, биопон аны бер келтирген кыбарына ыразылыктын билдире, Кязимни, Кыйсыны, Энейланы Тимурну, алача башка махтаулу адамларыны бла халкыбыз этемленерге болугун чертгенди. **Мурadin Кумахов** а "Кон ашы болуп, багылы жерлерим!" - деп, тауча салам бергенди. - Биогон манга быллай иште кыатышкан бек хычыуунду. Хар миллени да бетин чыгарган, атын айтдырган адамлары бардыла. Малквар халкыны алдай адамлардан бир Мечиланы Кязимди. Ол жашууну кеп жанын сынаганды, кеп кыйынлык да бергенди, алай итгилге ийанууну тас этмегенди. Биогон да тегерегине келенин жырды, таукуллик береди", - деп, поэти назмуун окууганды. Министертвону башчысы поэзияны байрамы анды ар бардырылгынын, 20 октябрьде уа Нальчикде Мечиланы Кязимни юбилейине жораланган кыууанчы ингир болуугун да бирденди. Зопьох району башчысыны орунбасары **Исамал Дюкшох** бу муниципалитетни таматасы **Руслан Гатовну** алгышлайу письмосун келтиргенин айтканды. "Кязим хаж Кичибальдык жашаганды, ишлегенди. Ю-

бириди. Ол поэти 130-жыллыгына жораланган ишине кылай бардырмаларында эсгергенди. Бызынгы эпин атында аксыкк **Жабелланы Сагытеп** рий, Мечиланы тукуму атында **Таука** да селешип, келген халкыга ырас этгендиле. **Со-Залиланы Акумат** а Казимге жоралаган назмуун окууганды. Ол хажини **Кыбарты-Малкварда** асырауга кыатышкан делегацияны санында болганына этемленгенни да чертгенди. Философия имулану доктору **Эфендилены Салим** Кязимни бизни халкыбыз фагивамбарча кергенин айырып айтканды. Андан соруу закийни туугуугуну жашы **Ностуланы Казим**, Элбурус, Черек району, Нальчик шаарыны келечилери поэти назмуларын келден айтхандыла. Дагында хажини ююно алында аны назмуларына жазылган жырлар да эшитилгендиле. Аланы белгиле жырчыла **Мусукаланы Руслан**, **Героксыланы Халимат**, **Таукулланы Марзят**, **Кыдырланы Джамилла**, **Алчакыланы Артур** эм башола айтхандыла. "Насып" төлеу коллективте да келени кыуандырганды. Бу адабит байрамы Мечиланы Кязимни фондчу кыуаганды. Ол кюн закийни ююно алында назмула айтханага фондчу атында грамотала берилгенди.

ХОЛАЛАНЫ Марзят.
Суратланы автор алганды.

КОЛЛЕГИЯ

Кёллендирген эсепле, жууапландырган борчла

Федерал налог службаны Кыбарты-Малкварда Управленийында бу конде бардырылган коллегияда аны быылгы биринчи жарымында ишини эсеплерин чыгаргандыла эмда жылны ахырына дери тамамлангырга керек борчланы белгилегендиле, деп билдиргендиле ведомстводан. Управленийаны башчысыны орунбасары **Наталя Лытнёва** билдиргенича, отчот кезиуде бөлүм 7,1 миллиард сом жыйганды, ол санда республиканы бюджетине 5,3 миллиард сом

жиберилгенди. Озган жылны биринчи жарымы эсеплери бла тенгештиргенде, биринчи керомдондо өсүмю беш проценттен аз-маз асламырак болганды, экинчи уа тогуз процентте көбөйгенди. Страховой төбөлүени ююсонден айтканды. Управленийе андада 4,5 миллиард сом жыйганды. Мында да өсүм 15 проценттен атлаганды. Наталя Лытнёва айтханга көрө, налогтаны жыйуу кебейгендикле, бизнесе административ басым а андан ары тыше бара-

ды. Ол кеси да тинтүүлени сааны экиден бирине, содледе даулану өлчөми да бир кесекке азайгыны бла керюнеди, дегенди ол. Аны биз бирге контроль-аудитка иш коштордиргенде хажырчандан 64,4 процентте аслам ача жыйганды, эсгерти этилерины сакыйла турмай налогтарыны кеси эркинликчирине бла төлөгөнлени сааны уа 2,5 көреге көбөйгенди. Тинтүүлени эсептерине да 60 процентте аз тарыгы келгенди. "Службаны баш борчу – бу нызмла жыйууда нызамлыкны биик

дарададуу. Ол жумушун тап ишлеген бизнесни тинтүүлери бла кысым тамамларга амаал барды", - деп белгилгенди Управленийаны башчысы **Аслан Губачиков**. Ведомствону бөлөмчюнини эмда жер-жерли инспекциялары таматалары да кыска отчетларыны эмда иште болган тыйгычыланы тура этгендиле. Коллегияны ахырында быылгы экинчи жарымына борчланы ююсонд белгилгенди.

УБАРАШЛАНЫ Мурат.

Документле

Кягва Джульетта Владиславовны Чегем суд району 3-чю номерли суд участкасыны жарашдыруучу судьясыны кыулугуна салыну ююсонден Кыбарты-Малквар Республиканы Парламентини

Б Е Г И М И
Парламентини бегим этеди: **1. Кягва Джульетта Владиславовны** Чегем суд району 3-чю номерли суд участкасыны жарашдыруучу судьясыны кыулугуна юч жылга салгыртыла. **2. Бу Бегим** кыбыл керюлген кюнден башлап кючюне киреди.

Т.ЕГОРОВА

Тлапшохов Хусен Сахнуновични Урван суд району 3-чю номерли суд участкасыны жарашдыруучу судьясыны кыулугуна салыну ююсонден Кыбарты-Малквар Республиканы Парламентини

Б Е Г И М И
Парламентини бегим этеди: **1. Тлапшохов Хусен Сахнуновични** Урван суд району 3-чю номерли суд участкасыны жарашдыруучу судьясыны кыулугуна юч жылга салгыртыла. **2. Бу Бегим** кыбыл керюлген кюнден башлап кючюне киреди.

Т.ЕГОРОВА

Кыбарты-Малквар Республиканы Парламентини комитетлерини кыуумларына торлениле кийриуну ююсонден Кыбарты-Малквар Республиканы Парламентини

Б Е Г И М И
Парламентини бегим этеди: **1. Кансаланы Елена Идрисовнаны** Кыбарты-Малквар Республиканы Парламентини Комитетини жаны бла комитетини кыууамунда кийрирге. **2. Кыбарты-Малквар Республиканы Парламентини депутаты Кебеков Владимир Сафарбиевични** Кыбарты-Малквар Республиканы Парламентини Кзурулуш, жашау журтла-коммунал

мопк эмда отук-энергетика комплекс жаны бла комитетини кыууамунда кийрирге. **3. Кыбарты-Малквар Республиканы Парламентини депутаты Парафилов Дмитрий Валеревични** Кыбарты-Малквар Республиканы Парламентини Контроль эмда регламент жаны бла комитетини, Кыбарты-Малквар Республиканы Парламентини Экономика политика, инновациялы айнуу эмда предпринимательство жаны бла комитетини кыууамунда кийрирге. **4. Бу Бегим** кыбыл керюлген кюнден башлап кючюне киреди.

Т.ЕГОРОВА

Кыбарты-Малквар Республиканы Парламентини Контроль эмда регламент жаны бла комитетини председателин айырууну ююсонден Кыбарты-Малквар Республиканы Парламентини

Б Е Г И М И
Парламентини бегим этеди: **1. Кыбарты-Малквар Республиканы Парламентини депутаты Кансаланы Елена Идрисовнаны** Кыбарты-Малквар Республиканы Парламентини Контроль эмда регламент жаны бла комитетини председателине **Кансаланы Елена Идрисовнаны** айырыртыла. **2. Бу Бегим** кыбыл керюлген кюнден башлап кючюне киреди.

Т.ЕГОРОВА

Кыбарты-Малквар Республиканы Правительствосуну Кыбарты-Малквар Республиканы республикалы бюджетте 2019 жылны биринчи жарымында кылай толтурулганыны ююсонден отчотуну ююсонден Кыбарты-Малквар Республиканы Парламентини

Б Е Г И М И
Парламентини бегим этеди: **1. Кыбарты-Малквар Республиканы Правительствосуну** Кыбарты-Малквар Республиканы республикалы бюджетте 2019 жылны биринчи жарымында кылай толтурулганыны ююсонден отчотуну сюзюп, Кыбарты-Малквар Республиканы Парламентини билай белгилейди: фойданчадан эсе 970544,8 минг сомга кел болуп толтурулганды. Башында кергозюлген керюндюлеге көрө, Кыбарты-Малквар Республиканы Парламентини бегим этеди: Кыбарты-Малквар Республиканы Правительствосуну Кыбарты-Малквар Республиканы республикалы бюджетте 2019 жылны биринчи жарымында кылай толтурулганыны ююсонден отчотуну эсе алгыртыла.

бюджетини кыоранчларыны 34686483,0 минг сом өлчөмде тохташдырылган жыллык планына толугу 42,2 процентини тутканды эмда 14623310,4 минг сомга жеткенди. Алайды да, бюджет отчот кезиуде фойданча кыоранчадан эсе 970544,8 минг сомга кел болуп толтурулганды.

Т.ЕГОРОВА

Акция

Кязимге табынганла Интернетде бирикгендиле

Интернетде Мечиланы Казимни 160-жыллыгына аталган флеш-моб уллу сейр кызгаганды десе, жангылык төйюлюкюз. Ана тиллеринде энди селбеше башлаган ючюмлык балчыкыкылдан башлап, тамата төлюно келечилерине дери ююсонд аслам адам акылман Кязимни назмуларын окууганды. Алагы кыраганына уа мингле бла саналадыла. Бу сейр акция Кыбарты-Малквар кырал университетде Малквар халкыны културасыны арасыны башламчылыгы бла бардырылганды. Аны таматасы **Тюбейланы Светлана**ны бизге айтханына көрө, бу жумушка кыатыштыгы сойгени асыры келден, аны 1 ноябрьге дери бардырырга келешгендиле.

Акциябызга кеси республикадан назмуун сойгенде бла бирге Кырачай-Черексенди да кыуау адам кыошугуналдыла. Видеоларыбызга кыарганыла уа Кязимни акылы сөзлөрүн Абу-Дабиен **Анна-Ясин Гудсон** кылай окууганына эсе бурган болууга. Кызчыкы аны Оларданы башчысы, Анна шендую кыска заманга жуукчуларына Элбуруска келип, анда сабий сауда жорюдою. Ол орусча заина сөз да билмейди, малквар тилге да энди ойренеди. Алай миллет жыйрык да кийип, тауча назмуун кылай аруу окууганды! Аны видеосуну уа 1,8 мингенд аслам адам кыраганды, - дегенди бизге Светлана. Бейлай ишле уа, эсэзос, малквар тилин сактыгыга, өсөт келген төлюно арасында анга окуймекчи кызгаганды сабелпик этдиле. "Көргөн да болуорду, тауча алыкка сөлөшпөгөн сабийчикке кылай келери толуп окууйдула Кязимни на-

муларын. Бейлай акцияла тилибизни сактыгыр болушуктудула. Анга сабий садла кыатышканы биротона магланалды. - биринчи билимни балчыкыла анда алгандыла. Сэзэзос, алимле, ата-анала, жамаят саулай бирге болсок, тилибизни сактап кылыгыбызга, - деп кышанды бизни ушак нёгерибиз. Аны айтханына көрө, былай ишлени ара мындан ара да бардырылгыды. Жуюк кезиуде Кыулганы Кысыяны бла Оларданы Керимни чыгармаларына аталыкыдыла ала. -Он болганына көрө, юбилейлери болган жазычуларыбызга былай ишле энта кыуаракыбыз", - дегенди ол бизге.

ТИКАЛАНЫ Фатима.
СУРАТДА: Анна-Ясин Гудсон.

ХҮРМЕТЛЕУ

Эки деменгили инсан – эки деменгили тау

Жазычу бла драматург, Социалист Урууну Жигити, СССР-ни Кзырал саягысыны лауреаты, Башкы АССР-ни халк поэти Мустай Карим тууганы 100 жыл болады. Арга жораланып, кыралда, бизни республикада да тюрлю-тюрлю адабият интирле, төбөшүмүлө, жыйылгучуларды бардырылганды.

деменгили байрамны бир кесеге бизни республикада болганын хычуун көрөдө. Поэзия, ол кыйсы тилде болса да, бломксюздө, өмүрлүкдө. Ол адамланы, миллеттерине, динлерине да кырамай, жуууклашдырады, бирлешдириди» -дегенди.

анга бек хычуун көрөнгөндө кыюу кетерюлюп айтканын.

Кыуанчлагыа кытышыр ючюн, узак Башкыортостанда Къабарты-Малкьаргыа къонакыла келгендиле. Ала Нальчикде 14-июль номери гимназияда окуучула бла төбөшөнгөндө, Огъары Малкьарда 1-чи номери мектепде ачык класс сагытагы кытышандыла, Бабугенде кадет школ-интернатада төбөшю бардырылганды.

КъМР-ни туризм эм курортла министрине орунбасары Сумайланы Ахмат буюн эки да республиканы тарыхында къаллыгына шешки болмаганын айтканды. «Къулийланы Къыйдын, Чингиз Айтматов, Давид Кугулынов, Мустай Карим, Расул Гамзатов, дагында көп башка поэте не заманда да бир бирлерине бла кыты шөүлүкк жөирөтөнгөндө. Аланы ол төрелерин андан ары бардырыгыа керекди» -дегенди.

«Сизни жашла уа аны къолгыа алгандыла. Аны ючюн республикагызыны жамауатына багызы» - деп, Иван Лунников аны кезиунде Мустай Каримни атын жорютөтөн тауну башына өрөрикле, андан Башкыортостанга тюзюнлей эфирде салам берликтерин да айтканды. Андан сора ол Къыйсыны бла Мустайны алтарын бир бирден узак сөөлөмөгөн талгагы атагыа керекди деп, биринчи болуп Орус география обществону регион бломюному председатели Камиль Зиганшин айтканды, дегенди.

Къабарты-Малкьарны биринчи Президентини намысына – битеуроссей турнир

Шабат кюн Нальчикде «Гладиатор» спорт комплекде кытыш тутушуладан Къабарты-Малкьар Республиканы биринчи Президенти Валерий Мухамедович Коконуву шакхар округу жер-жерли администратциясыны башчылары, башха ведомстволаны бла биригиуленди да келечилери келгендиле.

Ринге биринчи болуп 55 килограмм ауурлуклары болганла чыгыандыла. Артада тюрлю-тюрлю ауурлук къауумлада тутушкан жаша биринчи, экинчи, ючюнчю жерле ючюн кытыш корешендиле. Хорлам болдурганлагы ани бел баураны Ратмир Габдуллин, бизни белгили чемпионубуз Туменланы Альбертини атасы Хусейин, Валерий Коконуву жууукчалары, башкада да кытышандыла. Кючлю спортчула дагында багылы саугыла эмада белги берилгендиле. Аланы уа «Аграрком», «Оазис», «Вестер Гипер», «Аква Минерале», «Долник», ДРСУ-6, АСБ-2 TV, «ПАНОРАМА», дагында башха спортола хазырлагандыла.

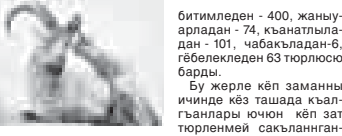
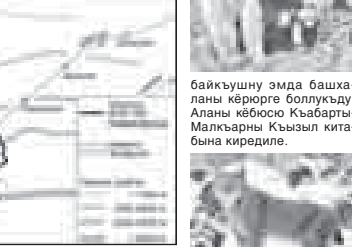
ДАЛХАТЛАНЫ Марзият. Суратны автор алганды.

ТАБИЙГАТ

Энчи сакъланган жерле - адам улуну хазнасы

«Элбрус» миллет парк энци сакланган табийгат жерди эмада учуулук бардырыгыа, чабак туртарга эм төрөкени да кесерге эркин этилмейди. Ол РФСФСР-ни Министрлерини Советини бегиме бла 1986 жылда кыралдан аны улулугу 101,2 миң гектарга жетеди. Анга Элбрусун, Огъары Бахсаннны, Огъары Малканы агач мюклерин киредиле. Мында 2,5 миң километр биикликке жеткен таула, къыяла да бардыла. Ол себепден Россейде бла Европада андан бийик заповедник жокъду.

юч тюрлюсю барды. Тау тиктеледе 1200-3400 метр биикликке 8-10 эчки бирге кыял беттеле, улуу гылы ташла юсюнде айланьды.

бла да байды. Ол себепден Миллет паркта жаңы-уарланы, битилени тюрлю-тюрлюлерин керюрге боллукъду. Тау бетледе

битимледен - 400, жаңы-арапандан - 74, къынатылгандан - 101, чабакыландан - 6, гөбөлекледен 63 тюрлюсю барды.

Бу жерле көп заманы ичинде көз ташада къалгындары ючюн көп зат тюрлюмөй сакланганды. Эм уллу байлыкыландан бири уа Дагыыстанды, Орта Кавказны эм Северцев атлы кавказ жугутурду. Бюгонюнде аланы

ПЕНСИЯ ФОНД

Къошакъ төлеулөге кимле тийишлидиде

«Кыралны жонандан болушук этюно юсонден» федерал законга тийишлиликде регион къошакъ төлеулө фидайлары жашоу этерге керекчи ачаны эм оз өлчөмине жетмеген пенсиячыга берилдиде. Пенсиячыны бир айгы фидайсын тергеенде, быллыл төлеулө эсте алындыла.

Къабарты-Малкьарны 2019 жылны 12 сентябринде чыккыган 32-чи номери республикалы законна тийишлиликде регионда пенсиячыга жашоу этерге жертик ачаны эм оз өлчөми 9598 сомду.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

Закон

Сюд приставланы ишлерине тарыккъанды

КъМР-ни прокуратура Сюд приставлары федерал службаыны Нальчикде бломюному къулушучуну борторун тийишли даражада топтурамчалары ючюн жоуга тартыларын илейди.

Надзор органга тарыгып келген тийиш уа адиментлени төлеуню юсонди оюну толтурулмаганын, болжалла сакъланмаганын юслеринден билдиргенди. Тинтиле бардырып, прокуратура УФСФСР-ни оючуларын тийишли эсерти бергенди. Бу иш контрольга алынганды.

Авария этген кеф водител тутулганды

Зюльск районну прокуратура авария этген водителге ачылган уголовный иш къалы тинтилгенди контрольга алганды.

Быйыл 11 октябрде Хабзанда сабий садны тирресинде авария болганды. Токташдырылганча, машинаны водител кеф болуп, жорюкъланы сакъмай, тийишуну бла аны сабийи басыдырды. Жаш ана алган ауур жараладан алайда ауушканды, балачык жаралы болганды. Водителге РФ-ни УК-сыны 264-чо статьясыны 4-чо кесегини «а» пунктуна керге уголовный иш ачылганды. Ол кеф болуп, жолда жорюною жорукъларын бузуп, билмей аданын өлтурюнгө ючюн тереленди. Бюгонюнде ол тутулуп турды.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

Сый бергү

Мухамедович Коконуву шакхар округу жер-жерли администратциясыны башчылары, башха ведомстволаны бла биригиуленди да келечилери келгендиле.

Турнирге къарарга республиканы Спорт министрствосуну, Нальчик

Конкурс

Аслан Аслануков - бек иги участковый

«Халк участковый» деген атау полицияны майору Аслан Аслануков тийишли болганды. Уастка уполномоченныйлени арасында битеуроссей конкурсу республикалы бломюнде «Баксанский» муниципалител арылы бломюно келечини хорлаганды.

Къоркъуусулукъ Айырмалылагыа – кубокла, майдалла

Нальчикде «Жаш от өюлтоучюлени бек иги дружинасы» деген конкурсу шакхар бломюно бардырылганды. Анга республиканы ара шахарыны билим беруу учрежденияларындан 13 команда кытышканды.

Эришуиле жаш адамланы къоркъуусулукъу жорукъларын юйретип, бу жаңы бла жууялы ведомстволаны араларында хайрылы байламыкыла къуар эмада жаш адамланы чыгармачылык фахмуларын ачыкълар мурап бла кыралгынларын белгилендиле. Аны башламчыларындан бири От тюнюге къажу-къутхаруу службаны Нальчикде бломюному профилактика жаңы бла отделини башчысыны орунбасары Марьяна Мисхожеваны айтханына керге, конкурсуа кытышканы, биринчиден, Россейде эмада республикада от

тешюуге къажу службаны тарыхыны юсонден сооругула жууяла бергендиле. Командада медикле келгинчи жаралыгыа биринчи болушук этген билгендерин да кергюзгендиле. Ызы бла алагыа окуу къаланы экинчи къытына басычы бла мигерге, от өюлтоучюно кийимлерин киреге эм башха сынауларын кергюзторге тошгонди. Алай бла битеу сынауладан сора айырмалы-

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:

Газетни басмагыа «КъМР-Мелна» ГКУ-ну юмюлтер службаы хазыр этгенди.

Газет «Тетраграф» ООУ-ну типографиясыла басмаганганды. Нальчик шахар, Ленин аты проспекти, 33

Газетин исерине тийишлери ючюн КъМР-ни почта саякыла федеральный Управленисы жууялды.

Телефоны: 76-01-21

Газетини риницагы сагы ючюн КъМР-чи «Роспечать» акционер обществосу жууялды.

Телефон: 42-69-34

Газет ишылкыга юч керге чыгылды - геюрге, орта, шабат кюнде.

Номерге графике керге 19.00 сагылда кыю салынды. 20.00 сагылда кыю салынганды.

ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ:

ЧЫГАРГАНЛА:

Узбашланы Мурат - декорурный редактор; Кучукуланы Сафият, Кетенчиланы Зульфия - жууялы секретарыны орунбасарлары; Тейяданы Валя - (1, 2-чи бетле); Вийчехукуланы Жаннет - (3-чи бет); Балдыланы Фюруза - (4-чи бет) - корректорла.

Тиражы 1467 эск. Заказ № 944 Багысы 10 сомду.

360000, Нальчик шахар, Ленин аты проспекти, 5

электрон почта: elbor_50@mail.ru

<p>Баш редактору орунбасары ТЕКУЛАНЫ Хауа</p> <p>РЕДАКЦИЯ:</p> <p>АТТАЛАНЫ Жамал (баш редактор)</p> <p>ЖАНГУРАЗЛАНЫ Нажабэт (баш редактору орунбасары)</p> <p>ТОКЪУЛАЛАНЫ Борис (жууялы секретары)</p> <p>ТРАМЛАНЫ Зукура, МУСУКАЛАНЫ Сакнат, ТИКАЛАНЫ Фатима, УШАШАЛАНЫ Мурат.</p>	<p>ТЕЛЕФОНЛА:</p> <p>Редактору приставлары - 42-63-01.</p> <p>Баш редактору орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82.</p> <p>Жууялы секретары - 42-66-85.</p> <p>Секретары - 40-93-62, Корреспондент - 42-63-52.</p> <p>РЕДАКЦИЯНЫ БЕЛОМТЕРИ:</p> <p>Почитка эм право - 42-24-02, 42-67-68.</p> <p>Экономика - 42-66-73.</p> <p>Культура - 42-66-76.</p> <p>Социал ишле - 42-75-82, 40-59-18.</p> <p>Воррота, туризм эм спорт - 40-39-93, 42-66-71.</p> <p>Окуучула бла байламкъыла жорюкту эм жалыуу - 42-37-94.</p> <p>Экин корреспондент - 42-68-72.</p> <p>Операторла - 40-28-49, 42-39-65.</p>	<p>Редакция авторла бия къыгыт жорюгемейди. Кюч жазмагыа редакция эдилемей эм ала артка къайтарылмайдыла.</p> <p>Газетте басмаганган материалла айтылган оюмла редакцияны оюму бла келишимге боллукъдула. Алмада айтканын хар зат ючюн Россей Федерацияны Басмаы юсонден законна тийишлиликде материалны авторлары кесери жууялдыла.</p> <p>Редакция авторлардан 400 гектегизинден (машина бла жазылган 5-6 бет) кетипо алмайды.</p> <p>Газет Басмаы эм асылды информацияны эришилерин керюруду жаңы бла Къабарты-Малкьар регион инспекцияда 2016 жылда 19 декабрде регистрация этленди.</p> <p>Регистрация номер - ПН № ТУ 07-00118, Индекс - 51532</p>	<p>Газетни басмагыа «КъМР-Мелна» ГКУ-ну юмюлтер службаы хазыр этгенди.</p> <p>Газет «Тетраграф» ООУ-ну типографиясыла басмаганганды. Нальчик шахар, Ленин аты проспекти, 33</p> <p>Газетин исерине тийишлери ючюн КъМР-ни почта саякыла федеральный Управленисы жууялды.</p> <p>Телефоны: 76-01-21</p> <p>Газетини риницагы сагы ючюн КъМР-чи «Роспечать» акционер обществосу жууялды.</p> <p>Телефон: 42-69-34</p> <p>Газет ишылкыга юч керге чыгылды - геюрге, орта, шабат кюнде.</p>
---	---	--	---